

Utvecklingsplan för IKT och digitala verktyg

Verksamhet Bildning

VISION

Alla barn och elever ska få den digitala kompetens de behöver, både nu och i framtiden. De ska få redskap och utveckla sina förmågor för att öka sin kunskapsinläring. De ska förstå sin roll som informations- och medieproducenter likväl som informations- och mediekonsument.

Planen avser all verksamhet inom Bildning.

Utifrån denna plan ansvarar varje förskolechef och rektor för att sina verksamheter följer denna. Utvecklingsledare ansvarar för att den utvärderas och revideras årligen.

2015-09-02

Östra Göinge
kommun

VARFÖR FINNS DENNA PLAN?

Att möta framtiden

Detta dokument är ett stöd i utvecklingen av IKT som ett redskap för lärande. Informations- och kommunikationsteknologi samt digitala verktyg spelar idag en central roll i vårt samhälle. Får våra barn och elever är det en självklar del i vardagen. Utvecklingen på området går otroligt snabbt och vi vet inte vad som väntar om hörnet. Det vi däremot vet är att vi måste ge dem nyckelkompetenser som förbereder dem att möta framtiden. Förskolans och skolans uppdrag i detta är att främja alla elevers lärande så att de är väl förberedda för att leva och verka i samhället.

EU:s nyckelkompetens nr 4

Digital kompetens innefattar säker och kritisk användning av informations-samhällets teknik samt grundläggande färdigheter i informations- och kommunikationsteknik (IKT)

EU:s nyckelkompetens nr 5

Lära att lära handlar om lärande, förmågan att fullfölja och organisera det egna lärandet, antingen individuellt eller i grupp utifrån det egna behovet, samt kunskap om metoder och möjligheter

Vad säger forskningen?

Vi vet också att genom rätt användning av IKT så kan lärandet öka. Det finns numera en lång rad internationella studier som påvisar att elever som har tillgång till en egen dator får höjda resultat, ofta högre resultat än motsvarande elevgrupper utan en egen dator. Detta kan innebära effekter i andra ämnen än läsning och skrivning eftersom läsning är en baskunskap som även behövs för t ex matematik högre upp i åldrarna. Surfplattor används allt mer, inte minst i de yngre åldrarna. De studier som finns ger positiva signaler i samma riktning som studier av införandet av bärbara datorer till varje elev. Trösklarna för införande verkar lägre och möjligen kommer resultaten snabbare.

En av de tydligaste effekterna är höjd motivation för skolarbetet. Forskning visar att detta gör att mer tid läggs på skolarbete vilket i sin tur ger bättre resultat¹.

¹ Digitalisering i skolan – en kunskapsöversikt, Jan Hylén, Kommunförbundet 2013

Förskolan och skolan har ett uttalat kompensatoriskt uppdrag och här kan IKT spela en viktig roll. En aspekt är att erbjuda tillgång till digitala verktyg, det är av vikt att alla barn och elever får tillgång till dessa oavsett hemförhållanden. En annan att erbjuda olika lösningar för att stödja barn och elever med särskilda behov. Forskning visar på gynnsamma resultat för inläringen om detta arbete genomförs på ett genomtänkt sätt.

Vad säger styrdokumentet?

Förskola

Förskolan ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Förmåga att kunna kommunicera, söka ny kunskap och kunna samarbeta är nödvändig i ett samhälle präglad av ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Förskolan ska lägga grunden till att barnen på sikt kan tillägna sig de kunskaper som alla i samhället behöver. Barnen ska få möjligheter att utveckla sin förmåga att iaktta och reflektera. Förskolan ska vara en levande social och kulturell miljö som stimulerar barnen att ta initiativ och som utvecklar deras sociala och kommunikativa kompetens. Att skapa och kommunicera med hjälp av olika uttrycksformer såsom bild, sång och musik, drama, rytmik, dans och rörelse liksom med hjälp av tal- och skriftspråk utgör både innehåll och metod i förskolans strävan att främja barns utveckling och lärande. Detta innebär också att forma, konstruera och nyttja material och teknik. Multimedia och informationsteknik kan i förskolan användas såväl i skapande processer som i tillämpning. Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa².

Grundskola

Grundskolans styrdokument tydliggör ansvaret att tillhandahålla tidsenliga läromedel för alla elever. Enligt skollagen är en av kommunens huvuduppgifter att skapa en skola som främjar alla barns och elevers utveckling och lärande samt livslånga lust att lära. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att pröva egna idéer och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap. Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.³

Vad vill Östra Göinge kommun?

Målet för all verksamhet är att skapa ett ökat lärande för våra elever. Utifrån ett IKT-perspektiv innebär detta att ge våra barn och elever likartade förutsättningar för att kunna utveckla förmågan att använda IKT som ett pedagogiskt verktyg. Det är av vikt att det finns en helhetsbild i kommunen så att verksamheten kvalitetssäkras för att ge alla barn och elever samma möjligheter. Tillgång till moderna tekniska verktyg måste finnas och personalens kompetens måste ständigt utvecklas. Forskning kring IKT blir en viktig del i detta arbete och förutsättningar måste skapas så att verksamhetens utveckling och forskning går hand i hand.

² Läroplan för förskolan Lpfö 98, Reviderad 2010

³ Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshem 2011

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande. Övergripande mål och riktlinjer 2.2, Lgr 11.

ERSÄTTANDE
Datorer används för processer som var möjliga innan de infördes

EFFEKTIVISERING
Datorer används för processer som var möjliga innan men de förenklar och förbättrar resultat

MODIFIERING
Lärare börjar utforma läroprocesserna annorlunda p g a att eleverna har datorer. Motivation och lärande ökar.

OMDEFINIERING
Lärare ger eleverna helt nya typer av uppgifter än tidigare och når högre motivation och ett högre lärande

Mål IKT ska vara ett naturligt redskap för lärande och ett stöd för alla i verksamheten

- * Alla pedagoger ska tillsammans med barn och elever utveckla arbetssätt som drar nytta av IKT som redskap för lärande
- * Alla pedagoger ska ge barn/elever förutsättningar för att kunna använda IKT som ett naturligt redskap för lärande
- * Förskolechef/rektor ska ge pedagoger förutsättningar för att kunna använda IKT som ett redskap för lärande samt för administrativt arbete
- * Förskolechef/rektor ansvarar tillsammans med utvecklingsledare för att nätverk skapas där pedagoger kan utbyta erfarenheter och öka sin kunskap
- * Ett Skoldatatek ska finnas som garanterar en likvärdighet i kommunen samt stöttar elever, vårdnadshavare och personal i användandet av IKT som ett stöd för de som behöver det

ANVÄNDARENS ANSVAR OCH FÖRMÅGAN ATT GRANSKA KRITISKT

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande. (Ur Mål och riktlinjer 2.3, Lpfö 98/10)

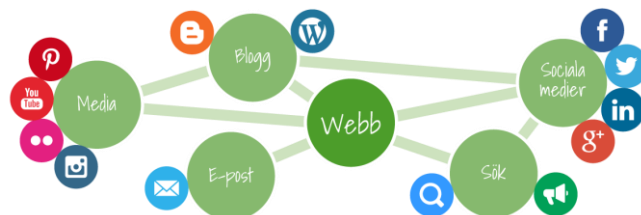

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden (Ur Övergripande mål och riktlinjer 2.2, Lgr11)

Alla i verksamheten är användare av olika typer av digitala verktyg och informations-teknologi. Alla har ett ansvar för hur man använder denna teknik.

- Mål**
- Barn och elever lär sig ett kritiskt förhållningssätt till kunskapsinhämtning samt förmåga att fatta medvetna beslut
 - Alla som använder sig av förskolans och skolans IT-miljö ska göra detta på ett ansvarsfullt sätt
- Vad ska göras?**
- * All personal ska verka för att alla barn och elever blir medvetna om hur man använder IKT på ett ansvarsfullt sätt
 - * Förskolechef/rektor ansvarar för att förskolans och skolans regler kring detta delges alla användare samt vårdnadshavare
 - * Arbete med värdegrund och källkritik ska vara naturliga inslag i all undervisning

KOMMUNIKATION OCH DELAKTIGHET

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra...utvecklar intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner...utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa (Ur Mål och riktlinjer 2.3, Lpfö 98/10)

Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga. (Ur Skolans värdegrund och uppdrag 2.2, Lgr11)

Läraren ska samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling... (Ur Övergripande mål och riktlinjer 2.4, Lgr11)

Både i förskolan och i skolan läggs grunden för vad demokrati är. De behov och intressen som barnen i förskolan på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten. Eleverna i skolan ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. God tillgång till IKT gagnar hela verksamhetens utveckling genom ökad och förenklad kommunikation mellan alla som detta. Detta gäller alla som berörs - barn, elever, lärare och annan personal, vårdnadshavare och andra i samhället. Som en följd av ökad öppenhet ökar också möjlighet till inflytande. Arbetet bidrar även till en positiv språkutveckling hos barn och elever, ett fokusområde i kommunens skolutvecklingsarbete. Utöver detta förenklas dokumentation av kommunikation, resultat och analyser, vilket bl a säkrar en kontinuitet i elevernas skolgång.

- Mål**
- IKT ska vara ett medel för att utveckla samspel och kommunikation inom verksamheten samt mellan verksamheter och med omvärlden
 - IKT ska vara språkstödande och stimulera barn och elever till olika former av kommunikation
- Vad ska göras?**
- * Språkstödande arbete ska vara ett naturligt inslag i all undervisning
 - * Barn och elever ska ges inflytande över verksamheternas innehåll, samt ges möjlighet att med hjälp av IKT ta initiativ till olika projekt där kommunikation är av vikt
 - * Barn och elever ska få kunskap om olika sätt att kommunicera genom IKT

TEKNIK OCH EKONOMI

Rektorn har ansvaret för att... skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t ex bibliotek, datorer och andra hjälpmedel

Ur Övergripande mål och riktlinjer, Lgr11)

För att kunna nå de mål vi har att arbeta mot måste det finnas tillgång till moderna IKT-redskap, med en likvärdig tillgänglighet oberoende av enhet. För detta krävs en långsiktig kostnadsberäkning gällande inköp, konfigurering, kompetensutveckling och support samt tydliga arbetsbeskrivningar för de resurser som finns att tillgå på IKT-området. Kostnaden för IKT i förskola och skola ska inte ses som en ökad utgift utan som en långsiktig investering för att höja målpuppfyllelsen och hitta sätt att möta alla barn och elevers behov. En högre målpuppfyllelse leder i sin tur till en mer kostnadseffektiv verksamhet. En digitalisering av lämpliga delar av undervisningen bidrar också till minskade kostnader.

Mål Alla barn, elever och personal ska ha tillgång till den typ av IKT-utrustning som krävs för deras behov på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt

Vad ska göras?

- * Ledningsgruppen för Bildning tar fram en grundnivå gällande tillgänglighet samt en beskrivning av vilket eget ansvar varje enhet har gällande hantering av IKT
- * Verksamhetschef ska utarbeta en kommunövergripande fördelningsmodell (i samråd med kommunens IT-avdelning)
- * Förskolechef/rektor ska utarbeta en plan som tillgodoser tillgänglighet och säkerar att barn/elever får tillgång till IKT enligt minst fastställd grundnivå. Denna ska redovisas i den årliga kvalitetsberättelsen och kopplas till det redan pågående systematiska utvecklingsarbetet.

Planen ska innehålla:

- en inventering av nuläget (antal elever/dator/surfplatta, antal interaktiva tavlor/enhet o s v)
- en planering för kompetensutveckling, underhåll och utbyte - en prioritering av framtida behov

- * Kommunens IT-chef ansvarar för att arbetsbeskrivningar för resurser kopplade till IT-området skrivs (IT-tekniker och IT-pedagog)

- * IT-avdelningen ska i samråd med användarna ta ansvar för en smidig och kostnadseffektiv hantering